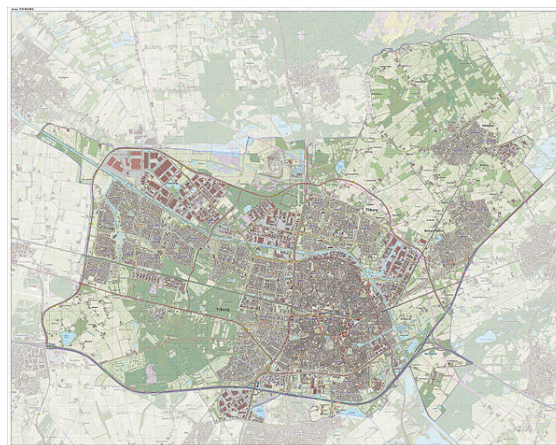


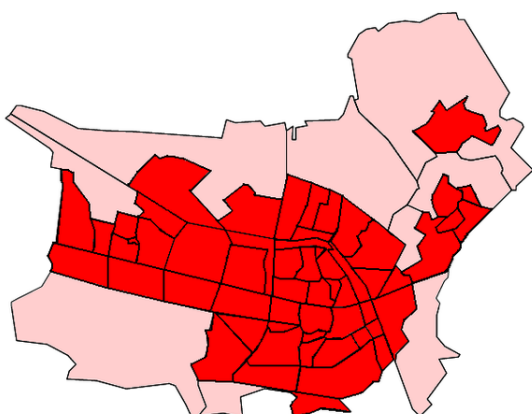
Tilburg (gemeente)



Tilburg vanuit de lucht



Topografische gemeentekaart van Tilburg, per juni 2015



De gemeente Tilburg opgedeeld in wijken, buurten en industriegebieden. De bebouwde kom is rood en de buiten- en uitbreidingsgebieden zijn roze gekleurd.

Tilburg (uitspraak (info / uitleg)) is een gemeente in Noord-Brabant.

De gemeente Tilburg omvat naast de gelijknamige stad Tilburg tevens de dorpen Berkel-Enschot en Udenhout. Per 31 maart 2015 had de gemeente 211.726 inwoners^[1], waarmee het de zesde gemeente van Nederland is. Tilburg maakt deel uit van stedelijk netwerk BrabantStad. In het Brabants dialect spreekt men van *Tilbörg*.

1 Geografie

1.0.1 Stadsdelen in Tilburg

Tilburg is onder te verdelen in de stadsdelen:

- Binnenstad, grofweg het gebied tussen het Centraal Station tot en met het Koningsplein, en tussen de Noordhoekring en Tivolistraat/Piusplein
- Oud-Noord, het gebied tussen de Ringbanen ten noorden van de spoorlijn Breda-Eindhoven
- Tilburg Noord, het gebied ten noorden van de Ringbanen en ten noorden van het Wilhelminakanaal
- Oud-Zuid, het gebied tussen de Ringbanen ten zuiden van de spoorlijn Breda-Eindhoven, met uitzondering van de Binnenstad
- Tilburg Oost, het gebied ten oosten van de Ringbaan Oost
- Tilburg West, het gebied ten westen van Ringbaan West, exclusief de Reeshof
- Tilburg Zuid, het gebied ten zuiden van de Ringbaan Zuid en de Bredaseweg, inclusief de wijk De Blaak en industrieterrein Katsbogte.
- Reeshof, het nieuwbouwgebied in het uiterste westen van de gemeente

1.0.2 Overige kernen

Berkel-Enschot en Udenhout zijn twee inmiddels tot de gemeente Tilburg behorende dorpen.

1.1 Aangrenzende gemeenten

1.2 Groen en natuurgebieden

1.2.1 Parken

De bekendste stadsparken van Tilburg zijn alle drie ontworpen door de bekende landschapsarchitect Leonard Springer: het Leijpark, het Wilhelminapark (Tilburg) (1895) en het Wandelbos (1920). In de oorspronkelijke opzet kenmerken ze zich door een romantische, laatnegentiende-eeuwse sfeer die bij Wilhelminapark en Wandelbos goed bewaard is gebleven. Veel strakker is het Kromhoutpark uit 1991 dat internationale prijzen heeft gekregen voor het ontwerp. Eveneens bijzonder is de Oude Warande; dit park in Tilburg-West is een van de best bewaard gebleven sterrenbossen van Nederland. De gemeente heeft in 2008 een ruim twintig jaar durend restauratieproject grotendeels afgerond.

1.2.2 Groene wijken

Enkele Tilburgse buurten uit de jaren zestig zijn bijzonder ruim opgezet met brede groenstroken langs bebouwing en hoofdwegen. Met name geldt dit voor Quirijnstok in Noord, verder ook voor Groenewoud en Wandelbos.

1.2.3 Natuurgebieden

Het bekendste natuurgebied is Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen, inclusief het natte gebied De Brand, op zes kilometer van Tilburg. Op het grondgebied van Tilburg liggen enkele kleine natuurgebieden. Die sluiten aan op een scala aan natuurterreinen in omliggende gemeenten die voor Tilburgers een recreatieve functie hebben. Deze sluiten veelal op elkaar aan, tot Boxtel en Poppel toe. Ten oosten van het Wilhelminakanaal ligt Moerenburg, dat via het Moergestelse Broek en Landgoed Nemelaer aansluit op de Oisterwijkse Bossen en Vennen en Kampina die deel uitmaken van Nationaal Landschap Het Groene Woud dat zich tot Eindhoven uitstrekt. Aan de andere kant van Tilburg ligt, dwars door de woonwijk Reeshof, de Dongevallei, een herstelde bedding van het beekje de Donge waar een bijzondere moerasvegetatie ontstaat uit zaden die onder een dikke laag landbouwgrond bijna een eeuw op ontkieming gewacht hebben. Dit gebied sluit zuidwaarts aan op de Oude Warande en op de landgoederen Sparrendael, Heidepark en Vredelust die niet toegankelijk zijn. Aan de zuidkant daarvan, bij het Bels Lijntje, ligt het voormalige productiebos de Kaaistoep waar steeds gevarieerdere flora en fauna ontstaat. Aansluitend liggen het Riels Laag, de Regte Heide, Ooievaarsnest ten zuiden van Goirle, Nieuwkerk, Landgoed de Utrecht en Gorp en Rovert, waarmee de natuurgebieden reiken tot over de Belgische grens.

In het oosten sluit de Dongevallei aan op het Rijens Broek en Boswachterij Dorst. In het noorden ligt de Lange Rekken. Nauwelijks verbonden met de andere gebieden zijn de al genoemde Loonse en Drunense Duinen en recreatie- en natuurgebied Noorderbos, in de voormalige vloeivelden net buiten Tilburg.

1.3 Bibliotheken

De volgende bibliotheken zijn in de gemeente Tilburg te vinden:

- Bibliotheek Universiteit van Tilburg
- Cubiss
- Fontys Hogescholen, Mediatheek Moller (Onderwijsgebied Stappegoor)
- Bibliotheek Berkel-Enschot (dorp)
- Bibliotheek Heyhoef (Stadsdeel Reeshof, bij Winkelcentrum Heyhoef)
- Bibliotheek Midden-Brabant (overkoepelende naam, samen met Waalwijk, Goirle, Oisterwijk, Hilvarenbeek, Loon Op Zand)
- Bibliotheek Tilburg-Centrum (Koningsplein)
- Bibliotheek 't Sant (West)
- Bibliotheek Udenhout (dorp)
- Bibliotheek Wagnerplein (Stadsdeel Noord, bij Winkelcentrum Wagnerplein)
- Wijkbibliotheek Groenewoud (Zuid, inmiddels opgeheven)
- Wijkbibliotheek Grote Beemd (Reeshof-Dalem, inmiddels opgeheven)
- Wijkbibliotheek Hasselt (Oud-Noord, inmiddels opgeheven)

1.4 Eten en drinken

Aan Tilburg gerelateerde lekkernijen:

- Kermiskoek
- Schrobbeleer - kruidenlikeur
- Peerke's Nat - kruidenlikeur
- Piuswater - kruidenlikeur
- Gelukskruiske - likeur
- Op z'n Brabants - likeur
- Le Roi Guillaume II - wijn

- La Mairie - wijn
- Tilburg Wijnstadwijn
- La Trappe - bieren gebrouwen in Abdij Koningshoeve gelegen op voormalig grondgebied van Berkel-Enschot.
- Reeshofnat - bier
- Moerenburg - bieren
- Kruikenbier

2 Politiek en bestuur

2.1 Gemeenteraad

In de gemeenteraad van Tilburg zijn 45 zetels te verdelen. Dat zijn er 6 meer dan bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006. Na 2006 heeft de gemeente Tilburg het inwoneraantal van 200.000 gepasseerd, waardoor er zetels bij kwamen. De zetelverdeling:

De afsplitsing Van Huijgevoort komt voort uit het CDA^[2].

2.2 College van B&W

Het College van B&W bestaat uit een PvdA-burgemeester, twee D66-wethouders, een SP-wethouders, een CDA-wethouder, en een GroenLinks-wethouder:

Burgemeester: Peter Noordanus (openbare orde en veiligheid, PvdA)

Wethouders (5):

- Berend de Vries - D66 (locoburgemeester, Wonen, milieu en duurzaamheid, grondzaken, projecten: Spoorzone, Piushaven, Veemarktkwartier en Stappegoor, havenverordening Piushaven, wijkwethouder Theresia, Noordhoek, en Koningshaven (Fatima, Jeruzalem, Hoogvenne en Broekhoven 1))
- Hans Kokke - SP (Zorg, maatschappelijke participatie, meedoen en sociale stijging voor kwetsbare burgers, inkomensondersteuning, sport, wijkaanpak, gebouwen, burgerparticipatie, 2de loco, wijkwethouder Reeshof)
- Erik de Ridder - CDA (Financiën, dienstverlening, economie, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, evenementen, citymarketing en internationale acquisitie, werk en inkomen, Brabantstad, projecten: versterking verblijfsklimaat binnenstad, 3de loco, wijkwethouder Berkel-Enschot, Udenhout en Binnenstad)
- Mario Jacobs - GroenLinks (Ruimtelijke ordening, havenverordening Tilburg, groen, slimme en duurzame mobiliteit, parkeren, gladheidsbestrijding, leefomgeving openbare ruimte, internationale samenwerking, asielbeleid, dierenwelzijn en kinderboerderijen, vergunning inclusief milieu, openbaar gebied, gebruiksvergunning, kapvergunningen, projecten: stadsbos, 4de loco, wijkwethouder Noord en Oude Stad inclusief exclusief Theresia, Noordhoek en Koningshaven)
- Marcelle Hendrickx - D66 (Onderwijs, jeugd, emancipatie, cultuur, personeel en organisatie, 5de loco, wijkwethouder West)

Gemeentesecretaris: Gabriëlle Haanen.

In april 2014 werd een college geformeerd met D66, CDA, SP en GroenLinks. Zij hebben samen 25 van de 45 zetels in de Tilburgse gemeenteraad.

2.2.1 Gemeentepolitiek: Shopping Mall

In 2007 startten de plannen voor de ontwikkeling van een winkelcentrum in Tilburg Noord. De mall zou *AvenTura* gaan heten (in de wandelgangen *Shopping mall*) en een oppervlakte hebben van 80.000 m² tot 100.000 m². Ze zou netto 2500 arbeidsplaatsen opleveren. Er kwam niettemin kritiek op de plannen van twee van de vijf omringende gemeentes en vanuit een deel van de Tilburgse winkeliers, die een groot aantal faillissementen vreesden. De winkeliers, die tegen de komst van de shopping mall waren, werden gesteund door een aantal partijen uit de Tilburgse gemeenteraad, zoals GroenLinks, SP, D66 en LST. De PvdA en VVD waren voor de bouw.

Op 4 juni 2009 werd tegelijk met de verkiezingen voor het Europees parlement een referendum gehouden waarin Tilburgers voor of tegen de mall in Tilburg-Noord konden stemmen. Met een opkomst van 35,8%^[3] stemde 53,1% tegen het voorstel. Daarmee was het project van de baan.

Het referendum was niet onomstreden, omdat Provinciale Staten van Noord-Brabant op 26 mei 2009 al liet weten de komst van het winkelcentrum tegen te willen houden. Burgemeester Vreeman meende dat de provincie daarmee het democratische proces frustreerde.^[4]

2.3 Stedenbanden

Tilburg kent de volgende formele stedenbanden:

- Lublin, Polen
- Matagalpa, Nicaragua
- Same, Tanzania
- Changzhou, China

- **Minamiashigara, Japan**

Er zijn voorts nog talloze incidentele (particuliere) initiatieven op het gebied van internationale samenwerking.

3 Monumenten

In de gemeente zijn er een aantal rijksmonumenten, gemeentelijke- en oorlogsmonumenten, zie:

- Lijst van rijksmonumenten in Tilburg (gemeente)
- Lijst van gemeentelijke monumenten in Tilburg
- Lijst van oorlogsmonumenten in Tilburg

4 Foto's

- Tilburg, modern woonpand
- Tilburg, straatzicht
- Tilburg, kerk

5 Externe links

- Gemeente Tilburg
- Stadsmonitor Gemeente Tilburg
- Regionaal Archief Tilburg
- Bevolkingssamenstelling 2007 Tilburg, uitgesplitst per wijk en per buurt



51° 34' NB, 5° 4' OL

6 Tekst-en beeldbronnen, medewerkers, en licenties

6.1 Tekst

- **Tilburg (gemeente)** *Bron:* [https://nl.wikipedia.org/wiki/Tilburg_\(gemeente\)?oldid=44568823](https://nl.wikipedia.org/wiki/Tilburg_(gemeente)?oldid=44568823) *Bijdragers:* Ellywa, Mtcv, Romaine, SanderSpek, Cicero~nlwiki, LennartBolks, Jeroen, C Fenijn, Muijz, Serassot, Robbot, GerardM, RobotE, Siebrand, Dinsdagskind, Chris, MartinD, Hjvannes, Michiel1972, EJR, Bean 19, Jupiler, Robotje, MichielDMN, RobotMichiel1972, Lexw, Garmen~nlwiki, Sonuwe, Gangleri, Sitethief, Tbc, JePe, Robbtj, Ilse(a), Pibro, Ronn, Piggen, MigGroningen, Steinbach, Guadalajara, Mystro82, Fnorp, Gpvos, RobotQuistnix, Effeetsanders, Qwertyus, Maarten Hagi, Wikix-oud, T Houdijk, Joost, MADe, Johjak, RoboRex, Keso, Lignomontanus, Allan24, Vertrokken, BotEmpoor, Willemo, Wester2005, Klaas1978, Christoffel K, Paul-MD, Tuvic, Jeroenbot, Jeroen-91, RonaldB, WebBot, Debot, Gamau-MJ, Errabee, Dolledre, Onderwijsgek, Moartn, DrBorka, YurikBot, Woe, Eve, Maarten1963, Michael2-, WH1953, LeonardoRob0t, Apdency, FlaBot, Migdejong, BotOx, JürgenMoorlag, The Banner, J.A.Bergeijk, Alankomaat, Sherlock Holmes, Ronaldvd, Maniago, Kleuske, Gerbennn, Eskimbot, Warhoofd, Niels, Tibor, Emiel, Vish~nlwiki, Franciscuswijnand, Jeronimus72, Melsaran, Qampina, JosN, Vanturijn, Kattenfan, Thewt, LeeGer, Clausule, Hans B., Boudewijn Idema, G.Lanting, Starless~nlwiki, Halandinh, Ivory, Wobuzowatsj, TomP, Mexicano, VanDale, Kameraad Pjotr, EdBever, Wikiklaas, .Koen, Siept, Brabovo, Tony99, BerendBotje, SieBot, Morax, Thijs!bot, Araf, Bdevries, Joris, Edwinb, ALE!, Erik Baas, Hajo, Tukka, Rp, Dick Zebregs, Dickie~nlwiki, Jochembaas, Escarbot, Erik1980, Dickschaffa, JoeyT, Kruikenzeiker, Krisgrotius, Hanhil, Basvb, Experience040, Pegster~nlwiki, ArnaudH, MoiraMoira, Crazy-Phunkbot, Rerun NL, Multichill, Ken123, Look Sharp!, Chielio, SjengVe, Muziekfreak, Zos, Rudolphous, TXiKiBoT, Lymantria, RTov, Afhaalchinees, Japiot, VolkovBot, Le Fou, Nielsiozo, BotMultichill, Robbert01, Periaan, Arch (hernoeemd), Fred Lambert, Duull, Roelvugs, Lolsimon, Sander1453, Joopwiki, Proborc, Chordata2, Idioma-bot, DaBot~nlwiki, MichaeIfan, Hvg-oud, Vysotsky, Denniks, Vidjay, Moutonneke, Louperibot, Plonk21, Diepens.nl, Chielio0ow, Wutsje, Richardkiwi, Vinvlugt, Zorrobot, GrouchoBot, ArjanH, Pvt pauline, Iamthestig, Mybladel, DragonBot, Tekstman, PixelBot, Janwillemvanaalst, Michielverbeek, B222, Cync, BOTarate, Toth, Steegbeest, MelancholieBot, Urbanlatino, Joostseelen, Pompidom, Manonbridges, Wikirace, Whitty, Rubentj 1, Lucas-bot, Tilbrugcom, MrBlueSky, Japiobot, Edoderoobot, Peterson, DavidC77, Basvbbot, Adorian, Coenen, Meerderevoort, OduT, Pompidombot, Spraakverwarring, Grauenhaft, RomaineBot, Kant~nlwiki, JRaymakers, MrBlueBot, Hterbeek, TBloemink, Shoarma, NormanB, ErikvanB, Tuerlingsv, MexicanoBot, Hvdeeden, EmausBot, Kadeike, Courcelles, Dekortjan, Joopwikibot, Dgwdekker, Legobot, Webteamgemeentetilburg, Foutjeweg en Anoniem: 190

6.2 Beelden

- **Bestand:Bevolkingspiramide_2008_-_CBS_gemeentecode_0855.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b1/Bevolkingspiramide_2008_-_CBS_gemeentecode_0855.svg *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* own work using CBS data *Oorspronkelijke artiest:* Michiel1972
- **Bestand:Brosen_windrose_nl.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d6/Brosen_windrose_nl.svg *Licentie:* CC BY-SA 3.0 *Bijdragers:* Image:Brosen windrose.svg *Oorspronkelijke artiest:* GeertW
- **Bestand:Coat_of_arms_of_Tilburg.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cb/Coat_of_arms_of_Tilburg.svg *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* Hoge Raad van Adel SVG is own work. *Oorspronkelijke artiest:* unkown, svg by User:Arch
- **Bestand:Flag_of_Tilburg.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ae/Flag_of_Tilburg.svg *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* SVG is own work. *Oorspronkelijke artiest:* Original by Pedrolano.
- **Bestand:Flag_of_the_Netherlands.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/20/Flag_of_the_Netherlands.svg *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* Eigen werk *Oorspronkelijke artiest:* Zscout370
- **Bestand:Gem-Tilburg-OpenTopo.jpg** *Bron:* <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f1/Gem-Tilburg-OpenTopo.jpg> *Licentie:* CC BY-SA 4.0 *Bijdragers:* Eigen werk *Oorspronkelijke artiest:* Janwillemvanaalst
- **Bestand:Internet-web-browser.svg** *Bron:* <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/74/Internet-web-browser.svg> *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* The Tango! Desktop Project *Oorspronkelijke artiest:* The people from the Tango! project
- **Bestand:Map_-_NL_-_Municipality_code_0855_(2009).svg** *Bron:* [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Map_-_NL_-_Municipality_code_0855_\(2009\).svg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Map_-_NL_-_Municipality_code_0855_(2009).svg) *Licentie:* CC BY-SA 3.0 *Bijdragers:* own work , using CBS data *Oorspronkelijke artiest:* Michiel1972 (talk) 23:38, 24 January 2009 (UTC)
- **Bestand:North_Brabant-Flag.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a2/North_Brabant-Flag.svg *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* ? *Oorspronkelijke artiest:* ?
- **Bestand:Nuvola_single_chevron_right.svg** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ee/1rightarrow_blue.svg *Licentie:* LGPL *Bijdragers:* 1rightarrow.png: *Oorspronkelijke artiest:* en:David Vignoni, User:Stannered
- **Bestand:Portal_icon.svg** *Bron:* <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c9/Portal.svg> *Licentie:* CC BY 2.5 *Bijdragers:*
 - Portal.svg*Oorspronkelijke artiest:* Portal.svg: Pepetps
- **Bestand:Tilburg_20050928_39851.JPG** *Bron:* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/83/Tilburg_20050928_39851.JPG *Licentie:* CC-BY-SA-3.0 *Bijdragers:* Originally from de.wikipedia; description page is (was) de:Image:Tilburg 20050928 39851.JPG *Oorspronkelijke artiest:* User User:Debot on de.wikipedia
- **Bestand:Tilburgbebouwdekom.png** *Bron:* <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/33/Tilburgbebouwdekom.png> *Licentie:* Public domain *Bijdragers:* Eigen werk *Oorspronkelijke artiest:* Wobuzowatsj

6.3 Content license

- Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0